

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **V. Č.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 1. 2020, č. j. 17 A 168/2018 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 9. 2018, č. j. PK - DSH/10241/18, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 26. 7. 2018, č. j. MMP/189485/18, jímž Magistrát města Plzně (dále též „magistrát“) uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. 6. 2018 (dále též „zákon o silničním provozu“). Žalobce se měl přestupku dopustit tím, že dne 21. 4. 2018 v době kolem 9:34 hod. jako řidič motorového vozidla BMW 645 Cl Cabrio v Plzni na vozovce pozemní komunikace ulice Tyršova, v úseku mezi křižovatkou s ulicí sady 5. května a meziúrovňovým křížením s ulicí Rooseveltova, ve směru jízdy k ulici Jízdecká, držel při řízení v ruce mobilní telefon. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Poukázal na to, že odvolání žalobce neobsahovalo žádné námitky. Teprve v žalobě žalobce uplatnil řadu námitek a dovozoval pochybení magistrátu. Nejedná se přitom o námitky, které by nebylo možno uplatnit již ve správním řízení. Nejenže se tak žalobce připravil o posouzení námitek v obou instancích správního řízení, ale navíc se může teprve *ex post* podaná obrana o chybách magistrátu jevit dle kontextu i jako účelová. Krajský soud shledal odůvodnění výše sankce dostatečné, jasné a srozumitelné. Při jejím stanovení magistrát neporušil zákaz dvojího přičítání a řádně zhodnotil všechny okolnosti relevantní pro případ žalobce. U každé z nich uvedl, zda ji hodnotí ve prospěch či neprospěch žalobce. Při jejich hodnocení krajský soud nepochybil. Videozáznamem a listinnými důkazy pak bylo dostatečně prokázáno protiprávní jednání žalobce. Bylo by proto nadbytečné provádět důkaz výsledkem zasahujících policistů či fotografií ručního rádia a jeho ohledáním. Žalobce měl namítat již během silniční kontroly, že v ruce držel ruční rádio. Nyní se tato jeho obrana jeví jako zcela účelová. Při určení místa spáchání přestupku správní orgán vycházel z provedených důkazních prostředků a toliko uvedl na pravou míru omyl z úředního záznamu ohledně trasy žalobce (označení ulice). Uvedení konkrétního místa je v daném případě důležité pro individualizaci skutku, nikoliv pro jeho právní kvalifikaci.

III.

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že krajský soud nesprávně posoudil otázku dvojího přičítání. Je pravdou, že telefonováním za jízdy, resp. držení telefonu, dochází k rozptýlení pozornosti řidiče, pročež je jednání nebezpečné. Právě proto je však toto jednání přestupkem. Držení telefonu je tedy nezbytnou podmínkou pro naplnění dané skutkové podstaty a nemůže být opětovně považováno za přítěžující okolnost při ukládání sankce. Magistrát však při úvaze, jakou konkrétní sankci uložit, zvážil, že stěžovatel držel telefon. Sankci ve výši 2 000 Kč uložil, protože je toto jednání nebezpečné. Porušil tak zásadu dvojího přičítání, což je v rozporu s judikaturou. Dále stěžovatel zpochybnil úsudek o zjištěném skutkovém stavu. Z videozáznamu je podle něj stěží rozeznatelné, zda vůbec něco držel v ruce, natožpak, co to bylo. Jeví se pouze to, že má ruku u hlavy a že může něco držet. Úřední záznam nemůže samostatně obstát, protože policisté měli stejné výhledové podmínky jako kamera, z níž byl pořízen videozáznam. Nadto v něm policisté tvrdili, že stěžovatel držel telefon ještě v ulici Jízdecká, což sám magistrát zpochybnil na základě videozáznamu. Nebylo tedy prokázáno, že by stěžovatel držel mobilní telefon. Krajský soud tak aproboval rozhodnutí, které nemá oporu ve spise. Dále stěžovatel namítl, že magistrát rozhodoval v otázce určení místa spáchání přestupku na základě znalostí z úřední činnosti, aniž by tyto konkretizoval a stěžovatele o nich vyrozuměl jako o podkladu rozhodnutí. Na videozáznamu není viditelné žádné označení ulic a místo označené v úředním záznamu magistrát popřel a nahradil jiným. Stalo se tak právě na základě ničím nepodložené znalosti z úřední činnosti. Vymezení místa, kde se měl stěžovatel dopustit přestupku, je přitom zásadní pro sdělení obvinění, rozsah obhajoby, vymezení okruhu dokazování, či pro posouzení, která část videozáznamu je pro věc relevantní. Toto místo musí být vymezeno správně,

pokračování

byť to nemusí být „na metr přesně“. Pokud magistrát negoval, že stěžovatel držel telefon na ulici Jízdecká, neboť se podle něj jednalo stále o ulici Tyršova, měl provést dokazování porovnáním mapy a videozáznamu. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil nesouhlas s argumenty stěžovatele. Odkázal na své vyjádření k žalobě a ztotožnil se s napadeným rozsudkem krajského soudu. Označil kasační stížnost za nedůvodnou, a proto navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti poukazoval na porušení zásady zákazu dvojího přičítání.

[8] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba zásadu zákazu dvojího přičítání chápat tak, že k okolnosti, která je zákonným znakem deliktu, nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující při ukládání sankce. Jednu a tutéž skutečnost, která je v posuzované věci dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, nelze současně hodnotit jako okolnost obecně polehčující či obecně přitěžující (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2010, č. j. 4 Ads 66/2009 - 101, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 As 22/2009 - 84, ze dne 20. 4. 2006, č. j. 4 As 14/2005 - 84, či ze dne 25. 1. 2006, č. j. 4 As 22/2005 - 68).

[9] V dané věci byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 2 000 Kč za spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu (držení telefonního přístroje v ruce při řízení motorového vozidla). Pokuta byla stěžovateli uložena v polovině sankčního rozpětí.

[10] Podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích *při řízení vozidla v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.*

[11] Podle § 37 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o přestupcích“), se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména *k povaze a závažnosti přestupku.* Ta je

dle § 38 písm. a) téhož zákona *dána zejména významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen.*

[12] Magistrát v rozhodnutí k uložené sankci zejména výslovně uvedl, že při jejím stanovení vycházel ze závažnosti daného přestupku, vyjádřené správním trestem uvedeným v § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu. Tím je pokuta v sankčním rozpětí, které činí od 1 500 Kč do 2 500 Kč. Poté uvedl, že „zhodnotil charakter přestupku spočívajícího v držení telefonního přístroje za jízdy jako závažnější, neboť toto jednání rozptyluje pozornost řidiče a brání plně se věnovat řízení vozidla.“ Navázal konstatováním, že jednáním stěžovatele nebyla způsobena hmotná škoda či zranění osob, což zhodnotil jako polehčující okolnost. Pokračoval úvahou, že přes absenci škody či zranění došlo k naplnění materiálního znaku přestupku, neboť předmětné jednání je jako přestupek označeno a nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by jeho nebezpečnost snižovaly na zanedbatelnou mez, popř. vylučovaly jeho protiprávnost. Doplnil, že řidič, který za jízdy drží v ruce nebo jiným způsobem hovorové zařízení, porušuje zájem společnosti na tom, aby se všichni řidiči motorových vozidel plně soustředili na řízení vozidla a nepředstavovali potenciální nebezpečí pro ostatní účastníky silničního provozu. Tuto část úvahy o stanovení sankce uzavřel konstatováním, že i když ze záznamu nevyplývá, že by stěžovatel svým jednáním někoho bezprostředně ohrozil, nepochybně porušil chráněný zájem společnosti. Teprve v následující části odůvodnění označil výslovně okolnosti, které hodnotil v neprospěch stěžovatele. Konkrétně poukázal na čas a místo protiprávního jednání a na záznamy stěžovatele v evidenční kartě řidiče za poslední tři roky svědčící o jeho nekázni v silničním provozu.

[13] Uvedené hodnocení nepovažuje zdejší soud za hodnocení, které by bylo rozporné se zásadou zákazu dvojího přičítání v takové míře, že by bylo třeba přistoupit ke zrušení rozsudku krajského soudu a návazně i správních rozhodnutí. Je pravdou, že magistrát v úvodu své úvahy o uložené sankci akcentoval obecnou závažnost daného jednání. Při izolovaném pojetí by tato část úvahy mohla působit, jako kdyby magistrát vzal při stanovení sankce v úvahu též skutečnosti, které jsou pojmovými znaky samotné skutkové podstaty. S ohledem na kontext, v němž byla tato úvaha vyřčena, je však zřejmé, že se jedná spíše o formulační neobratnost magistrátu, než o dvojí přičítání stejné okolnosti. Magistrát se zjevně v této části rozhodnutí zabýval hodnocením toho, jaký zákonem chráněný zájem stěžovatel porušil, respektive ohrozil, nakolik je tento zájem významný (závažný) a zda jednáním stěžovatele došlo k naplnění materiální stránky přestupku. V podstatě zde tedy magistrát toliko přestřel své úvahy o významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem ohrožen ve smyslu § 38 písm. a) zákona o přestupcích. To je zřejmé rovněž z toho, že přitěžujícím okolnostem se magistrát samostatně věnoval teprve v další části odůvodnění rozhodnutí a u obou jím označených okolností výslovně uvedl, že je hodnotil v neprospěch, resp. k tíži stěžovatele. Magistrát tedy postupoval i v nyní posuzované věci stejně jako tomu bylo v případě, jenž posuzoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 2 As 116/2018 - 51: „*Tvrdí-li stěžovatel, že obecná závažnost protiprávního jednání byla v jeho případě přičítána k jeho tíži, není taková námitka důvodná. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vyplývá, že v části odůvodnění, kde zvažuje veškeré okolnosti v souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, sice zmiňuje objekt – zájem chráněný zákonem, tedy znak skutkové podstaty, který je třeba protiprávním jednáním porušit, aby došlo k jejímu naplnění, nezohledňuje ho ovšem jako okolnost přitěžující či polehčující.*“ Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil

pokračování

stěžovateli, že by krajský soud nesprávně posoudil právní otázku porušení zásady zákazu dvojího přičítání.

[14] Stěžovatel dále namítl, že došlo k porušení zásady *in dubio pro reo*, neboť nebylo dostatečně prokázáno naplnění znaků skutkové podstaty daného přestupku, tj. že by při řízení vozidla držel v ruce telefonní přístroj.

[15] Ani této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Jak již konstatoval krajský soud, pořízený videozáznam ve spojení s úředním záznamem a oznámením přestupku dostatečně spolehlivě prokazují, že stěžovatel spáchal uvedený přestupek. Videozáznam (přední kamera) zřetelně zachycuje situaci, kdy vozidlo stěžovatele po projetí křižovatkou předjíždí v levém jízdním pruhu policejní vůz, přičemž stěžovatel drží v ruce u pravého ucha tmavou věc. Následně policejní vozidlo zrychlí, takže se přiblíží do těsné blízkosti vozidla stěžovatele a několik sekund jedou obě vozidla ve velmi blízké vzdálenosti skoro vedle sebe. Po celou dobu stěžovatel zůstává ve stejné poloze (drží u pravého ucha tmavou věc). Celá situace je přitom velmi dobře přehledná s ohledem na to, že vozidlo stěžovatele má odkrytou střechu. Poté se policejní vůz zařadí do levého jízdního pruhu za stěžovatele, předjede jej a následně zastaví na parkovišti. Stěžovatel jej následuje. V oznámení přestupku a úředním záznamu sepsanými zasahující policistkou je pak jasně uvedeno, že stěžovatel držel hovorové zařízení - mobilní telefon. S ohledem na viditelnost, vzdálenost obou vozidel a časový interval pozorování, nemá Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem rozumnou pochybnost o tom, že by policistka nemohla ztotožnit tmavou věc, kterou stěžovatel držel v ruce u svého pravého ucha, právě jako mobilní telefon. Kamerový záznam je přirozeně do určité míry limitovaný, neboť kamera byla staticky umístěna v jednom místě a nemohla na rozdíl od lidského oka „zaostřit pozornost“ právě na to, co stěžovatel drží v ruce. Sada důkazních prostředků obstaraná magistrátem tak spolehlivě prokazuje naplnění znaků skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu.

[16] Poslední námitkou brojil stěžovatel proti tomu, že magistrát jako místo spáchání přestupku označil ulici Tyršova, zatímco v úředním záznamu a oznámení přestupku je uvedeno, že stěžovatel držel telefon v ulici Jízdecká. Dle stěžovatele magistrát pochybil tím, že nahradil údaj o místě spáchání přestupku uvedený policisty vlastní úvahou založenou na úřední znalosti, aniž by v tomto směru provedl dokazování a vyrozuměl ho o dalším podkladu rozhodnutí (úřední znalost). Ani tato námitka však nemůže vést k tomu, aby bylo nutno přistoupit ke zrušení rozsudku krajského soudu a návazně i správních rozhodnutí. Stěžovatel přehlíží, že v úředním záznamu je místo spáchání přestupku vymezeno následovně: „při jízdě na ulici Tyršova v Plzni, v prostoru křižovatky Tyršova x sady 5. května a dále pak ještě několik metrů na vozovce ulice Jízdecká, v prostoru levého jízdního pruhu“ (důraz přidán). Shodně je místo spáchání přestupku popsáno v oznámení. Magistrát pak ve svém rozhodnutí toliko konstatoval, že komunikace navazující na křižovatku ulic Tyršova a sady 5. května je stále ulicí Tyršova, nikoliv Jízdecká, což je mu známo s ohledem na místní znalost (nikoliv úřední činnost). Opíral se přitom o videozáznam zachycující trasu stěžovatele a o popis místa spáchání přestupku ze strany policistky, tedy o provedené důkazní prostředky. Je zřejmé, že magistrát přistoupil toliko k opravě označení části komunikace následující po křižovatce ulic Tyršova a sady 5. května, která byla v oznámení přestupku a v úředním záznamu označena

chybně jako Jízdecká. Jak vyplývá z veřejně přístupných informací (www.mapy.cz), v části komunikace mezi křižovatkou ulic Tyršova a sady 5. května a křížením ulice Tyršova s Karlovarskou skutečně pokračuje ulice Tyršova; ulice Jízdecká začíná až od křížení ulice Tyršova s Karlovarskou. Došlo tedy k pouhé opravě názvu ulice, nikoliv k tomu, že by magistrát změnil místo spáchání přestupku a negoval tak jeho popis ze strany policistky v listinných důkazech. Stěžovatel nijak nezpochybňuje skutkový závěr týkající se místa spáchání přestupku. Nenamítá, že by se přestupek stal jinde. Skutková věta rozhodnutí magistrátu má rovněž oporu v dokazování provedeném magistrátem (srov. rozsudek ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009 - 65). Uvedená námitka proto není opodstatněná.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu